

HØRINGSUTTALELSE – FORSLAG OM Å UTVIDE ADGANGEN TIL Å PÅLEGGJE HJELPETILTAK MED HJEMMEL I LOV OM BARNEVERNTJENESTER

Ideelt Barnevernsforums (IB) uttalelse om BLDs høringsnotat av 20. oktober 2014.

IB er enig i forslagene om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak. Erfaringer fra barneverninstitusjonene og foreldre barn sentre har vist at hjelp har kommet for sent. IB er ikke i tvil om at flere småbarn kunne ha fått en mindre skadelig omsorg de første leveårene dersom barnevernet hadde hatt hjemmel til å pålegge nødvendig hjelp med det samme. Det er god grunn til å tro at det dermed ville ha vært færre omsorgsovertakelser. Vi er enige i Raundalenutvalgets avveining av foreldrenes frivillighet sett opp mot barnets beste. IB er derfor på vegne av de minste og mest utsatte barna veldig glad for at regjeringen tar utgangspunkt i barnas behov for beskyttelse og tidlig hjelp.

IB opplever likevel den kategoriske avgrensningen i høringsnotatet mot opphold på sentre for foreldre og barn som ubegrunnet og noe lettvint. Etter IB's oppfatning bør det vurderes å kunne pålegge foreldrene opphold på sentrene dersom det fremstår best for barnet og dets omsorgssituasjon. Rett nok vil et slikt pålegg være inngripende for foreldrene, men fraværet av et pålegg om opphold vil være inngripende og muligens skjebnesvangert for barnet. Et opphold vil uansett være mindre inngripende for foreldrene enn en omsorgsovertakelse, hvilket er en sannsynlig følge av et manglende samtykke til opphold i en slik situasjon. Verdifull tid til veiledning og utredning – mens barnet er beskyttet – kan dessuten gå tapt ved manglende foreldresamtykke til opphold på sentrene. Slik IB ser det vil en avgrensning mot pålegg for disse tilfellene ha preg av foreldrevern fremfor barnevern. I enkelte tilfeller vil en nok også kunne stille spørsmål ved om foreldrene er tjent med et slikt vern.

Vi tror det er riktig og veldig viktig å senke terskelen for tilsyn – både graden av tilsyn og lengden på tilsynsperioden.

Tiltakene som foreslås er strenge tiltak som fylkesnemd må avgjøre. Det må da kunne gjennomføres effektivt ved for eksempel skrankeavgjørelse.

Vi er spente på om det er ressurser, økonomiske og kapasitetsmessige, for gjennomføring - både hos kommunene og hos fylkesnemdene. IB foreslår øremerkede midler/prosjektmidler til start av dette arbeidet. Det er også viktig med en evaluering etter en tid slik at intensjonen sikres. Vi må være klar over at dette er en dreining i barnevernets foreldrearbeid som kan by på utfordringer for den enkelte saksbehandler.

Tiltakene i alle de tre kategoriene som foreslås er en stor mulighet til å gi riktigere hjelp tidligere i livet.

Oslo, 3. desember 2014

Ideelt barnevernsforum v/arbeidsutvalget
May Lisbeth Smeby